IRÁNYELVEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2019/1258 IRÁNYELVE

(2019. július 23.)

a 80/181/EGK tanácsi irányelv mellékletének az SI-alapegységek meghatározása tekintetében a műszaki fejlődéshez való hozzáigazítása céljából történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a mérőműszerekre és a metrológiai ellenőrzés módszereire vonatkozó közös rendelkezésekről szóló, 2009. április 23-i 2009/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([1]) és különösen annak 16. cikkére,

mivel:

(1) A 80/181/EGK tanácsi irányelv ([2]) meghatározza az Unióban alkalmazandó mértékegységeket, és ezáltal lehetővé teszi, hogy a mérések és mennyiségjelölések összhangban legyenek az Általános Súly- és Mértékügyi Konferencia (CGPM) által elfogadott, 1875. május 20-án Párizsban aláírt méteregyezménnyel létrehozott Nemzetközi Mértékegységrendszerrel (SI).

(2) A 2009/34/EK irányelv meghatározza az egyedi – többek között a mérőműszerekre és azok műszaki követelményeire, a mérési egységekre, valamint a mérési és metrológiai ellenőrzés módszereinek összehangolására vonatkozó – irányelvek elfogadásának általános keretét. Az említett irányelv 16. cikke értelmében a Bizottság a műszaki fejlődéshez való hozzáigazítás érdekében módosíthatja az 1. cikkében említett egyedi irányelvek mellékleteit, beleértve a 80/181/EGK irányelv mellékletének I. fejezetét.

(3) 2011. évi 24. ülésén a CGPM döntést hozott az SI új, az alapvető fizikai állandók és más természeti állandók közül kiválasztott hét definiáló konstanson alapuló meghatározásának módjáról. E döntés megerősítést nyert a CGPM 2014. évi 25. ülésén.

(4) A CGPM 2018. évi 26. ülésén a résztvevők elfogadták az SI-alapegységek új meghatározásait. Az új meghatározások a definíciókban szereplő konstansok rögzített számértékeinek új elvén alapulnak, és 2019. május 20-tól lépnek hatályba. Az új meghatározások várhatóan javítják az SI-alapegységek hosszú távú stabilitását és megbízhatóságát, valamint a mérések pontosságát és egyértelműségét.

(5) A CGPM által elfogadott új meghatározások tükrözik a méréstudomány és az etalonok legújabb fejlesztéseit. Az SI-alapegységek 80/181/EGK irányelvben szereplő meghatározásainak a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítása, és ezáltal az SI egységes alkalmazásához való hozzájárulás érdekében az említett meghatározásokat összhangba kell hozni az új meghatározásokkal.

(6) A 80/181/EGK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(7) A 80/181/EGK irányelv egységes végrehajtása érdekében gondoskodni kell arról, hogy az új jogi szabályozás valamennyi tagállamban ugyanattól a naptól kezdve legyen alkalmazandó, az átültetés időpontjától függetlenül.

(8) Az ezen irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak a 2009/34/EK irányelv 16. cikkében említett, az irányelveknek a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításával foglalkozó bizottság véleményével,

([1]) HL L 106., 2009.4.28., 7. o.
([2]) A Tanács 80/181/EGK irányelve (1979. december 20.) a mértékegységekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről és a 71/354/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 39., 1980.2.15., 40. o.).

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Módosítás

A 80/181/EGK irányelv melléklete ezen irányelv mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok legkésőbb 2020. május 13-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Ezeket a rendelkezéseket 2020. június 13-tól alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2019. július 23-án.

a Bizottság részéről

az elnök

Jean-Claude JUNCKER

MELLÉKLET

A melléklet I. fejezetének 1.1. pontja helyébe a következő lép:

„1.1. **Az SI alapegységei**

Mennyiség	Az egység	
	neve	jele
Idő	másodperc	s
Hosszúság	méter	m
Tömeg	kilogramm	kg
Áramerősség	amper	A
Termodinamikai hőmérséklet	kelvin	K
Anyagmennyiség	mól	mol
Fényerősség	kandela	cd

Az SI-alapegységek meghatározásai:

Az idő mértékegysége

A másodperc (jele: s) az idő SI-mértékegysége. Definíció szerint a cézium-133 atom Δv_{Cs} perturbálatlan alapállapoti hiperfinom átmeneti frekvenciájának rögzített számértéke legyen 9 192 631 770, amely Hz egységben van kifejezve, ami megegyezik a s^{-1}-nel.

A hosszúság mértékegysége

A méter (jele: m) a hosszúság SI-mértékegysége. Definíció szerint a vákuumbeli fénysebesség (*c*) rögzített számértéke legyen 299 792 458, amely m/s egységben van kifejezve, ahol a másodpercet Δv_{Cs} határozza meg.

A tömeg mértékegysége

A kilogramm (jele: kg) a tömeg SI-mértékegysége. Definíció szerint a Planck-állandó (*h*) rögzített számértéke legyen $6{,}626\ 070\ 15 \times 10^{-34}$, amely J s egységben van kifejezve, ami megegyezik a kg m^2 s^{-1}-nel, ahol a métert és a másodpercet *c*, illetve Δv_{Cs} határozza meg.

Az áramerősség mértékegysége

Az amper (jele: A) az áramerősség SI-mértékegysége. Definíció szerint az elemi töltés (*e*) rögzített számértéke legyen $1{,}602\ 176\ 634 \times 10^{-19}$, amely C egységben van kifejezve, ami megegyezik az A s-mal, ahol a másodpercet Δv_{Cs} határozza meg.

A termodinamikai hőmérséklet mértékegysége

A kelvin (jele: K) a termodinamikai hőmérséklet SI-mértékegysége. Definíció szerint a Boltzmann-állandó (*k*) rögzített számértéke legyen $1{,}380\ 649 \times 10^{-23}$, amely J K^{-1} egységben van kifejezve, ami megegyezik a kg m^2 s^{-2} K^{-1}-nel, ahol a kilogrammot, a métert és a másodpercet *h*, *c*, illetve Δv_{Cs} határozza meg.

Az anyagmennyiség mértékegysége

A mól (jele: mol) az anyagmennyiség SI-mértékegysége. Egy mól pontosan $6{,}022\ 140\ 76 \times 10^{23}$ elemi egységet tartalmaz. Ez a szám az Avogadro-állandó (N_A) rögzített értéke mol^{-1} egységben kifejezve, az ún. Avogadro-szám.

Az anyagmennyiség (jele: *n*) egy rendszer meghatározott elemi egységei számának a mérőszáma. Az elemi egység lehet atom, molekula, ion, elektron, bármely más részecske vagy meghatározott részecskecsoport.

A fényerősség mértékegysége

A kandela (jele: cd) az egy adott irányban mért fényerősség SI-mértékegysége. Definíció szerint az 540×10^{12} Hz frekvenciájú monokromatikus sugárzás fényhatásfoka állandójának K_{cd} rögzített számértéke legyen 683, amely lm W^{-1} egységben van kifejezve, ami megegyezik a cd sr W^{-1}-nel, vagy a cd sr kg^{-1} m^{-2} s^3-nal, ahol a kilogrammot, a métert és a másodpercet h, c és Δv_{Cs} határozza meg.

1.1.1. **A hőmérséklet származtatott SI-mértékegységének speciális megnevezése és jele a Celsius-hőmérséklet kifejezésére**

Mennyiség	Egység	
	neve	jele
Celsius-hőmérséklet	Celsius-fok	°C

A Celsius-hőmérséklet t a $t = T - T_0$, azaz a két termodinamikai hőmérséklet, T és T_0 különbségeként van definiálva, ahol T_0 = 273,15 K. A hőmérsékletkülönbség, illetve hőmérséklet intervallum kelvinben, illetve Celsius-fokban is kifejezhető. A »Celsius-fok« egység és a »kelvin« egység egyenlő.”